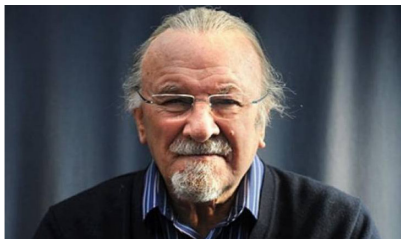

του **Σάββα Μιχαήλ**

Λεπταίσθητος ποιητής, εύστοχος κριτικός λογοτεχνίας, εμπνευσμένος μεταφραστής, και πάνω από όλα, ένας σεμνός μαχητής της αντιφασιστικής Αντίστασης που καταγράφηκε σαν ηρωική φιγούρα στην τριλογία του Στρατή Τσίρκα, και παρέμεινε ταγμένος, σε όλη την ζωή του, στην υπόθεση της καθολικής ανθρώπινης χειραφέτησης και του κομμουνισμού, ο Τάκης Μενδράκος έφυγε, την Κυριακή 2 Νοεμβρίου, στα 87 του χρόνια.

Ο Τάκης Μενδράκος γεννήθηκε το 1927 στον Πειραιά, φοίτησε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, χωρίς να πάρει πτυχίο, και από την εφηβεία του ασχολήθηκε με τη λογοτεχνία. Πάλεψε και καταδιώχτηκε ως κομμουνιστής αγωνιστής της Αντίστασης. Ασκούσε συστηματικά την κριτική της λογοτεχνίας, κυρίως στις εφημερίδες και τα περιοδικά της Αριστεράς. Μετάφρασε αγγλόφωνη ποίηση και πεζογραφία (Πάουντ, Κόνραντ, Λόντον, Φόκνερ, Τσβάιχ, Κέσλερ, Μείλερ). Ανάμεσα στις μεταφράσεις του, ξεχωρίζει η αριστουργηματική απόδοση της Κατάη του Έζρα Πάουντ (Άγρα). Είχε επιμεληθεί την πρώτη έκδοση των «Απάντων» της Μαρίας Πολυδούρη και ένα Μικρό Ανθολόγιο (Από τον Άγιο Φραγκίσκο της Ασιζής ως την ποίηση της Μαύρης Αφρικής).

Σε βιβλία είχε τυπώσει: «Μικρές δοκιμές. Κριτικά σημειώματα και άρθρα: Πεζογραφία-ποίηση», «Τα τετράστιχα της πικρής βροχής», «Τα τετράστιχα της τρελής ανέμης», «Περιπλανήσεις στη μεταπολεμική πεζογραφία», «Εξ ακανθών. Εξι μαρτυρίες και ένα γράμμα».

Η όψιμη ποίησή του περιλαμβάνει τα βιβλία “Τα τετράστιχα της πικρής ανέμης (Άγρα 2001), “Τα Τετράστιχα της τρελής ανέμης” (Άγρα 2006) και την τελευταία δημοσιευμένη συλλογή του «Ατάκτως ερριμμένα» (Άγρα 2012 που αποτελεί ένα μοναδικό επίτευγμα. Μέσα από μικρά, σαν χαϊκού, λιτά και καίρια ποιήματα, χωρίς ρητορείες, αναδύεται μια Ποίηση του Υψηλού με πνευματικό βάθος συχνά ιλιγγιώδες.

Μαζί με τον βιολονίστα Τάση Αποστολίδη και τον πρωτοποριακό κινηματογραφιστή και σύντροφο Κώστα Σφήκα, ο Τάκης Μενδράκος αποτελούσαν ένα θρυλικό αριστερό-

επαναστατικό τρίο.

Στην τελευταία του κατοικία, ως είθισται να λέγεται η κηδεία, στο νεκροταφείο του Βύρωνα, τον συνόδευσαν πάμπολλοι ποιητές, λογοτέχνες, καλλιτέχνες, πνευματικοί άνθρωποι. Τον αποχαιρέτισαν με πολύ συγκίνηση κι απαγγέλλοντας ποιήματά του τρεις φίλοι του: η πανεπιστημιακός και λογοτέχνις Φωτεινή Τσαλίκογλου, η ποιήτρια Παυλίνα Παμπούδη κι ο σ. Σάββας Μιχαήλ. Ο τελευταίος απήγγειλε και το ποίημα που ο Τάκης Μενδράκος έγραψε για τον Δεκέμβρη του 2008, την νύχτα που δολοφονήθηκε ο Αλέξανδρος Γρηγορόπουλος

Από το ποιητικό βιβλίο ΑΤΑΚΤΩΣ ΕΡΡΙΜΜΕΝΑ (Άγρα 2012):

*Ένα Σάββατο βράδυ
Αν -λέω αν- πιστέψουμε
σε ανομολόγητους χρησμούς,
φέτος δεν είναι να 'ρθει η άνοιξη,
γιατί σταμάτησε ο χρόνος τον Δεκέμβρη.*

*Κρύφτηκε το φεγγάρι να μη βλέπει
πώς θύμωσε ο ποταμός,
πώς λύγισε ο μίσχος,
πώς ένα σύννεφο εξόριστο
έχασε πια τα βήματά του,
πώς χαμηλώσανε τα βλέφαρα
πίσω από τις κλεισμένες γρίλιες.
Τώρα, οι γερόντισσες
αρχίζουνε αλλιώς το παραμύθι:
«...Αλήθεια, τί πονάει περισσότερο
ένα άγριο βλέμμα ή μια σφαίρα...»
Δεκέμβρης 2008*

*Μεγάλες οι στιγμές της Ιστορίας:
το τρένο που έφερε την Επανάσταση,
ο κορεσμός της μέλισσας από των λουλουδιών τη γύρη,
το αδιόρατο χαμόγελό σου πριν το κλάμα.*

Από τη συλλογή ΤΑ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ ΤΗΣ ΤΡΕΛΗΣ ΑΝΕΜΗΣ (Άγρα 2006)

*Σύντροφε, δεν είναι το παλιό σου τραύμα που πονάει·
είναι πληγές καινούργιες
στα διάτρητα φτερά σου.*

Πηγή: eek.gr